

рішення розробників Конвенції, що ця подія дійсно сприяє безперешкодному здійсненню свободи судноплавства, але й про реальний зв'язок між корабель і держава прапора є незамінним елементом у вирішенні спорів такого характеру.

Список використаних джерел

1. The «Lotus» Case (Mr. Moore, dissenting), 7 September 1927. PCIJ A., No. 10. 1927.
2. Kish J. The law of international spaces. Leiden: Sijthoff, 1973. XI.
3. The «Lotus» Case (Mr. Moore, dissenting), 7 September 1927. PCIJ A., No. 10. 1927.
4. Вылегжанин А. Н., Гуреев С. А., Иванов Г. Г. Международное морское право : учебное пособие. Москва : Юрид. лит., 2003. 448 с.
5. Колодкин А. Л., Гуцуляк В. Н. Незамедлительное освобождение судов и экипажей в практике Международного трибунала по морскому праву. Международное право и национальные интересы Российской Федерации. Москва, 2008.

Науковий керівник: к.ю.н., доцент кафедри Каненберг-Сандул О. К.

ЧИРКА ТЕТЯНА ВІТАЛІЙВНА

Національний університет «Одеська юридична академія»

ШЛЯХИ ПОПЕРЕДЖЕННЯ МІЖНАРОДНИХ КОНФЛІКТІВ ТА РОЛЬ СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ У ЇХ ВРЕГУЛЮВАННІ

На сучасному етапі розвитку світу, економіки, політики та міжнародних відносин питання врегулювання міжнародних конфліктів є актуальним для правової науки і потребує досконалого дослідження. Конфлікти різних видів пронизують не лише історію людства, а також історію окремих народів через життя та побут людей. Більше того, сучасні міжнародні конфлікти значно трансформувалися на різних рівнях міжнародної системи, проявилися у нових сферах міжнародної кооперації та поширилися на недержавних суб'єктів міжнародних відносин.

Важливим аспектом тут є той факт, що такі конфлікти часто відбуваються з залученням гравців з інших держав, таким чином перетворюючись з внутрішньодержавних на міжнародні гібридизовані [1]. Прикладами країн з такими конфліктами є: Росія (Чечня), Грузія (Абхазія, Південна Осетія), Молдова (Придністров'я), Велика Британія (Північна Ірландія), колишній Югославія (Боснія і Герцеговіна, Косово) та ін. [2].

Протягом дев'яностих років двадцятого століття як практики, і теоретики приділяли велику увагу питанню попередження конфліктів. Превентивні заходи призначаються для вирішення розбіжностей, управління ситуацією чи стримування суперечок, доки вони не набули насильницького характеру. Управління конфліктами, своєю чергою, означає обмеження, пом'якшення та стримування конфлікту. У поняття запобігання конфлікту входять численні дії, такі як уникнення конфлікту та вирішення конфлікту за допомогою таких методів, як посередництво, підтримання миру, миротворчість, заходи щодо зміцнення довіри та неформальна дипломатія.

Дослідженню проблем міжнародних конфліктів та їх врегулювання присвячено чимало наукових праць вітчизняних і зарубіжних авторів. К. Боулдінг досліджував співвідношення понять «конфлікт» та «оборона» [1]. Д. Шеренговський визначає міжнародний конфлікт як тривалий стан активної чи пасивної боротьби двох чи декількох учасників міжнародних відносин стосовно реалізації своїх інтересів, які є несумісними з інтересами протилежної сторони [2, с. 102]. Свою характеристику специфіки міжнародних конфліктів надає М. Черкес у своєму дослідженні [3, с. 330]. Власне класифікацію міжнародних конфліктів та шляхи їх врегулювання у своїх наукових працях досліджували А. Рапопорт, Б. В.Бернадський, Є. Л. Стрельцов, С. Я. Бескоровайний, Г. Ф. Костенко, Т. Кальченко та інші.

Серед важливих інструментів урегулювання сучасних міжнародних конфліктів маємо особливо відзначити дипломатію та її основну форму – стратегічні комунікації. Так, у міжнародних відносинах з дипломатією пов'язують коректне ведення переговорів, пошуки згоди і взаємоприйнятних для обох сторін рішень, розширення міжнародного співробітництва, поширення національних цінностей та захисту інтересів. Головним завданням дипломатії є досягнення державами їхніх зовнішньополітичних цілей шляхом використання дипломатичних засобів. Інструменти дипломатичного впливу на конфлікти дають в перспективі більш зважені та довготривалі результати.

Саме тому на дипломатичні методи та стратегічні комунікації у XXI ст. доводиться щонайменше половина всього навантаження по врегулюванню міжнародних конфліктів. До компетенції дипломатів входять наступні напрями управління конфліктами, які реалізуються ними як у межах зовнішньої політики окремих держав, так і в межах діяльності міжнародних організацій, що здійснюють миротворчу діяльність: переговорний процес, посередництво (медіація), арбітраж.

У тих випадках, коли традиційна дипломатія стає недостатньо ефективною (як правило, це ті випадки, коли швидкість вироблення зовнішньополітичних рішень поступається швидкості

і динаміці розвитку конфлікту), на передній план висуваються нові формати дипломатичної діяльності [4; с. 137–138]:

- «човникова дипломатія» (пов'язана з місіями індивідуальних політичних та громадських діячів, що схвалені світовою спільнотою);

- «публічна дипломатія» (спрямована на формування необхідної громадської думки за кордоном, в основному, здійснювана недержавними акторами, що беруть участь у врегулюванні конфліктів та миротворчій діяльності завдяки делегуванню їм прав і компетенцій державами і міжнародними організаціями);

- «енергетична дипломатія» (під нею розуміють інструменти реалізації зовнішньої політики держав та методів регулювання міжнародних відносин у сфері енергетики).

Попередження конфлікту є надзвичайно важливим аспектом у розв'язанні міжнародних кризових ситуацій, адже слід враховувати, що конфлікт легше загасити на самому початку, до переходу з латентної форми у відкриту, коли він ще не набув широкомасштабного характеру. Помітне місце в розробці засобів подолання міжнародних конфліктів належить прогнозуванню.

Передбачення виникнення міжнародних криз має можливість своєчасно вжити належних заходів щодо їх попередження. Так, якщо превентивних заходів вчасно вчинено не було, а конфліктна ситуація вже перейшла у тривалу стадію (прийняла затяжний характер), то на цьому етапі її вирішення стає проблемним.

Для того, щоб не допустити такого, необхідно:

- розуміти, що міжнародні проблеми мають окремий зміст і повинні вирішуватись силами національної політики, адже саме ефективна національна політика має враховувати реалії сучасності, тенденції національних і міжнародних відносин;

- використовувати економічні важелі для нормалізації міжнародної кризової ситуації, враховуючи важливість ролі економіки в суспільному житті взагалі;

- створювати атмосферу консенсусу (тобто, встановлювати національні товариства або центри, заохочувати двомовність, національно-культурну автономію, дотримуватися принципу паритетності при призначенні в органи влади і управління людей різних національностей).

Основна відповідальність за попередження конфліктів покладається на національні уряди, бо тільки вони мають право утримувати кошти, отримані з податкової бази, та розпоряджатися ними в ході вирішення кризової ситуації. При залученні цих коштів до превентивної діяльності (з метою попередження міжнародного збройного політичного конфлікту) головним завданням та прагненням уряду є, перш за все, зменшення кількості людських жертв, а також зниження кількості витрат державних коштів всередині країни.

Так, ідея превентивної дипломатії не просто досліджується, а й всебічно підтримується та культивуються ООН уже впродовж декількох десятиліть [5, с. 115]. Тому, коли виникає необхідність, уряди держав у своїй превентивній діяльності в будь-якому випадку можуть спиратися на міжнародні організації – перш за все, на ті, що перебувають в межах системи Організації Об'єднаних Націй.

Міжнародні відносини і міжнародні конфлікти XXI ст. насправді є окремою главою історії людства, де активний вплив мають глобалізаційні процеси та стратегічні комунікації, які носять як антагоністичний так і врегулюючий характер.

Стратегічні комунікації стосовно врегулювання міжнародних конфліктів спрямовані як на глобальне безпечне середовище, яке постійно змінюється, так і на виклики (можливості) в інформаційному середовищі завдяки ретельній координації, синхронізації та взаємодії різних комунікаційних функцій у сфері міжнародних відносин.

Список використаних джерел

1. Гомон Д. Світова мапа війн. Де і за що сьогодні воює людство. Еспресо. 2017. URL: https://espresso.tv/article/2017/07/24/khto_z_kym_i_za_scho_voyuye_sogodni_v_sviti
2. Хоменко Г. Д. Конфлікти в міжнародних відносинах на початку XXI століття: зміна парадигм. 2003. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&_S21P03=FILE=&_S21STR=Nvdau_2003_9_7
3. Boulding K. Conflict and Defence. A General Theory. New York. 1962. С. 61. URL: <https://ru.citaty.net/avtory/kennet-boulding/> (дата звернення: 16.03.2020).
4. Шеренговський Д. В. Поняття та сутність міжнародного конфлікту в науці про міжнародні відносини. Актуальні проблеми політики: збірник наукових праць. Вип. 43. 2011. С. 98–108. URL: <http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/1527/Sherengov.pdf?sequence=1&isAllowed=y> (дата звернення: 16.03.2020).
5. Черкес М. Е. Международное право : учебное пособие. Одесса, 2006. 384 с.
6. Rapoport A. Konflikt in der vom Menschen gemachten Umwelt. Darmstadt. 1974. URL: <https://books.google.com.ua/books?id=UMDEon8SutwC&pg=PA334&lpg=PA334&dq=Rapoport+A.+Konflikte+in+der+vom+Menschen+gemachten+Umwelt&source> (дата звернення: 18.03.2020).
7. Манойло А. В. Урегулирование и разрешение международных конфликтов. Урегулирование и разрешение международных конфликтов. 2013. URL: http://www.intelros.ru/pdf/Sientist/2013_10/3.pdf (дата звернення: 07.05.2020).

Науковий керівник: к.ю.н., доцент кафедри Каненберг-Сандул О. К.